การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ก่อนฟ้องคดี กรณีศึกษา โรงพยาบาลตำรวจ

วรรณกร ลายแก้ว

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2567

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ก่อนฟ้องคดี

กรณีศึกษา โรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้เขียน พันตำรวจตรีหญิง วรรณกร ลายแก้ว

ชื่อปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2567

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสาเหตุในการเกิดข้อพิพาททางการแพทย์ ในโรงพยาบาลตำรวจ และปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ทางการแพทย์ในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาปรับปรุงแนวทางการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ในโรงพยาบาลตำรวจ ให้เหมาะสมกับปัจจุบัน

ประเทศไทยมีแนวทางการระงับข้อพิพาททางการแพทย์โดยกระบวนการยุติธรรมทางเลือก หรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนอกศาล (Alternative Disputeresolution : ADR) คือ การระงับ ข้อพิพาทโดยไม่ต้องใช้วิธีการพ้องร้องคดีต่อศาล ซึ่งพบว่าในประเทศไทยมีศูนย์สันติวิธีกระทรวง สาธารณสุข หรือหน่วยงานไกล่เกลี่ยประจำสถานพยาบาลคอยดำเนินการอยู่ แต่ศูนย์สันติวิธีกระทรวง สาธารณสุขดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมทุกสถานพยาบาล เช่น โรงพยาบาลตำรวจที่มิได้สังกัดกระทรวง สาธารณสุข เนื่องจากเป็นสถานพยาบาลของรัฐในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ประกอบกับพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562 ซึ่งเป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ก่อนฟ้องคดี แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวยังไม่มีกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ เป็นการเฉพาะไว้

เมื่อศึกษาถึงแนวทางการระงับข้อพิพาททางการแพทย์โดยไม่ฟ้องร้องต่อศาลในประเทศสวีเดน ใช้ระบบการชดเชยความเสียหายโดยไม่ต้องพิสูจน์ความผิด กล่าวคือ ประเทศสวีเดนได้มีกองทุน ประกันภัยความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพของแพทย์เพื่อการระงับข้อพิพาททางการแพทย์ โดยการให้ค่าชดเชยผู้ป่วยจากเหตุไม่พึงประสงค์ทางการแพทย์ และแนวทางการระงับข้อพิพาท ทางการแพทย์โดยไม่ฟ้องร้องต่อศาลในประเทศสหรัฐอเมริกามีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแบบเชิงบังคับ ซึ่งเป็นการบังคับให้คู่พิพาทเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางเลือกก่อน หากไม่สามารถตกลงกันได้ จึงค่อยดำเนินคดีทางศาล

จากการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ของโรงพยาบาลตำรวจนั้น ยังไม่มีกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ที่ชัดเจน อีกทั้งยังไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ รับผิดชอบในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ที่จะสามารถช่วยลดปัญหาการฟ้องร้องคดี ทางการแพทย์กับแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ของโรงพยาบาลตำรวจได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น เพื่อลดปัญหาการฟ้องร้องคดีทางการแพทย์ และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง แพทย์กับผู้ป่วยรวมถึงลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม การศึกษาครั้งนี้จึงเสนอให้มี 1) การปรับปรุง แนวทางการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ในโรงพยาบาลตำรวจ โดยให้ฝ่ายกฎหมายและวินัย กองบังคับการอำนวยการ โรงพยาบาลตำรวจ จัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์เพื่อเป็น หน่วยงานกลางหรือตัวกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ที่เป็นธรรม เป็นกลาง สามารถ ยุติปัญหาการฟ้องร้องคดีทางการแพทย์ อีกทั้งควรมีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการแพทย์ก่อนฟ้องคดี "เชิงบังคับ" ในโรงพยาบาลตำรวจ โดยให้คู่กรณีต้องนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาท ทางเลือก "ก่อน" นำคดีขึ้นสู่ศาลด้วยการไกล่เกลี่ยโดยจัดตั้งคนกลางที่เป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่าย มาทำหน้าที่เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อให้สามารถนำการไกล่เกลี่ยเข้ามาใช้ระงับข้อพิพาท ทางการแพทย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับโรงพยาบาลตำรวจ เพื่อส่งผลแห่งความสันติ สมประโยชน์ ทั้งสองฝ่าย มากกว่าการนำข้อพิพาทมาเป็นคดีขึ้นสู่ศาล อีกทั้งยังเป็นการรักษาความสัมพันธ์อันดี ระหว่างแพทย์และผู้ป่วยไม่ให้เกิดความขุ่นมัวและเคลือบแคลงใจกันในระยะยาวต่อไป และ 2) ควรมี การนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้กับคดีทางการแพทย์ในรูปแบบของการประนอม ข้อพิพาทระหว่างผู้เสียหายและผู้กระทำความผิด หรือแพทย์และผู้ป่วย โดยเน้นถึงการเจรจาระหว่าง บุคคลทั้งสองฝ่าย เพื่อหาข้อยุติที่เหมาะสมของการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดปัญหา การฟ้องร้องคดีทางการแพทย์ และเป็นการรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างแพทย์และผู้ป่วย เพื่อส่งผล แห่งความสันติต่อไป

ABSTRACT

Title of Independent Study

Mediation in medical disputes before filing

a lawsuit

Case study: Police General Hospital

Author Wannakon Laikaew

Degree Master of Laws

Year 2024

This independent study has two purposes. The first one, to study the causes of disputes medical in Police General Hospital and the second one, to study legal problems related to the process mediate medical disputes in Thailand and abroad for using the results from the study as suggestions to develop and improve medical dispute mediation guidelines in the Police General Hospital to suit the present.

Thailand has guidelines for resolving medical disputes through the alternative justice process or mediation outside of court (Alternative Disputeresolution : ADR), which is the resolution of disputes without litigation to court. It was found that in Thailand there is a Peace Center , Ministry of Public Health or the mediation unit at the hospital dealing with the damages. However the Peace Center, Ministry of Public Health does not cover all Hospital, such as Police General Hospital. Which is not under with the Ministry of Public Health because the Police General Hospital under the Royal Thai Police reports to the Prime Minister The Dispute Mediation Act 2019, which is an alternative justice process before filing a lawsuit, does not yet exist, the mediation of medical disputes.

From studying about resolving medical disputes without filing lawsuit to the court. In Sweden, there is a system of compensation for damages without proving fault by using an insurance fund for damages from doctor to the resolution of medical disputes by providing compensation to patient from adverse medical event. In United State of America, there is guidelines for resolving medical disputes without filing lawsuit by mandatory mediation which forces the disputants into the alternative justice process. Unless an agreement is reached, the dispute will be brought to the court. From the study it was found that Nowadays, medical dispute mediation of the Police General Hospital cannot reduce the problems of medical lawsuits. Therefore,

to reduce the problems of medical lawsuits, to strengthen good relationships between doctors and patients and to reduce conflicts that occur in society. This study suggests that 1) improving the dispute mediation guidelines; medical in Police General Hospital by the law and discipline Section, General Staff Division Police General Hospital establish a medical dispute mediation center to be a center or a mediator in mediating medical disputes that is fair, impartial, and able to resolve medical litigation problems for in peace. Also There should be mediation of medical disputes before filing "compulsory" cases in the Police General Hospital. The parties must bring the dispute to the alternative dispute resolution process "before" taking the case to court through mediation by setting up a mediator that is acceptable to both sides as a mediator to mediate disputes. So that mediation can be used effectively to resolve medical disputes with the Police General Hospital. It is more beneficial to both sides than bringing the dispute into a court case. It also maintains a good relationship between doctors and patients to avoid frustration and doubt in the long run. and 2) The restorative justice process should be applied to medical cases in the way of compounding disputes between victims and offenders or doctors and patients, by emphasizing the negotiation between the two parties in order to find an appropriate resolution of the wrongdoing that occurred.